ድርድር ረግጦ መውጣት እንደፖለቲካ ግብ..

ታደገ ከካዛንቺስ
sofiateshome@yahoo.com

በአለማችን የዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ህልውናና የዚህ ስርዓት ማለጫ የሆነው ስልጣንን በነፃና ፍትሐዊ ምርጫ ማያዝ ከተጀመረ ምዕተ አመታትን አስቆጥሯል፡፡ በኢትዮጵያ የምርጫ ታሪክ አጭር በሆንም ከመጀመሪያው፣ ሁለተኛው ከዚያም ሦስተኛው ዙር የተካሄደው አገራዊና ክልላዊ ምርጫ የሕዝቡ ተሳትፎና የምርጫው ሂደት ዴሞክራሲያዊነት ከጊዜ ወደ ጊዜ እየተሻሻለ ማምጣቱ በአገራችን የዴሞክራሲ ሥርዓት ምን ያህል እየጎለበተ እንደመጣ አመላካች ነው፡፡

እስካሁን ባካሄድናቸው ሦስት ክልላዊና አገራዊ ምርጫዎች ህዝቡ ይሥሩልኛል የሚላቸውን ተወካዮቹን በነፃ ማንፈስ ማምረጥ እንደሚችል ብቻ ሳይሆን ተቃዋሚ ፓርቲን ወክለውም ሆነ በግል ተወዳድረው የሚሚጡት ተወካዮች በፓርላማ ወስጥ ያለአንዳች ሐሻሚዘቅና ተፅዕኖ ያሙበትን በሚደገፍ ያላሙበትን ደግሞ በግልፅ በመቃወም ወክለነዋል የሚሉትን የህብረተሰብ ክፍል ደምፅ በነፃነት አንፀባርቀዋል፡፡

ህበረተሰቡም ከምርጫ ኮሮጆ የሚገኝ ድምጽ አገር ማስተዳደር አቅም እንዳለው በሚዳቱ "ድምጽ በሰጥ ባልሰጥ ለውጥ አላመጣም" የሚለውን የተሳሳተ አባባል ወድቅ በሚድረግ በነቂስ ወጥቶ ድምጽ እየሰጠ ይገኛል፡፡ እናም በአሁኑ ወቅት በርካታ የፖለቲካ ፓርቲዎች በአገራችን ተፈጥረው አማራጭ ኃሳብ አለኝ የሚሉትን በማቅረብ የህዝብ ድጋፍ ለማግኘት ደፋ ቀና የሚሉ የመኖራቸውን ያህል ስልጣን ማያዝ የሚቻለው በሠላማዊና ህጋዊ ማንገድ ሳይሆን በኃይልና ፀረ – ዴሞክራሲያዊ በሆነ ማንገድ ነው ብለው እንቅስቃሴ የጀመሩ ተቃዋሚ ፓርቲዎችም አልጠፉ፡፡ ታዲያ የህዝብ የስልጣን ባለቤትነት ተዘንግቶ ያረጀ ያፈጀ ፖለቲካ ሚራመድ ለዚች አገር ዕድገት ምን ሊፈይድ ይችላል? በዚህ የስልጣኔ ዘመን እንዲህ ያለው ተራ አስተሳሰብ ወጡቶ ሊመጣ ይችላልን? ሁሉም ሊያስብበትና እንድ ምላሽ ሊሠጥበት የሚገባው ጉዳይ ሆኖ ይታየኛል፡፡

ይህን ጉዳይ ላነሳ የቻልኩት ያለምክንያት አይደለም፡፡ አሁንም በአፄወና በአምባገነን ሥርዓት ወስጥ ይደረግ እንደነበረው ምርጫ የህዝብን የስልጣን ባለቤትነት የዘነጉ አንዳንዱን የፖለቲካ ድርጅቶች ማየት በመጀመራችን እንጂ፡፡ ይህን ለማለት ያስቻለኝ

Copyright 2008-2009. EPRDF-SF. All rights reserved

በአሁኑ ሠአት በተቃውሞ ጐራ የተሠለፉት አንዳንድ የፖለቲካ ድርጅቶች ከበፊት ስህተታቸው ሳይታረሙ በሚጨው ምርጫ ልንሳተፍ እንችላለን አሊያም ደግሞ ሌላ የስልጣን ማግኛ አማራጭ እንዘይዳለን በማለት ቅስቀሳ ሲያደርጉ በማየቴ ነው፡፡ ልብ ብሎ ለተማለከተው ይህ የሥልጣን ሽኩቻ ለህዝብ ጥቅም ሳይሆን የግል ጥቅምን ለማካደድ አሊያም ለምርጫ በቂ ዝግጅት ካለማድረግ የተነሳ ከህዝብ ድምፅ ወጪ ስልጣን ለመያዝ ዘዴ መቀየስን የሚያመላክት ነው፡፡

በአገራችን ኢትዮጵያ የሠለጠነ የፖለቲካ ትግል ሚስጥሩ የገባቸው የፖለቲካ ስብስቦች ቢኖሩም ቀኑ ጨለማ የሆነባቸው የፖለቲካ ድርጅቶች/ስብስቦች / ዛሬም ድረስ መታየታቸው በጣም ያስገርማል፡፡ በሠለጠነ የፖለቲካ ትግል ያመኑት አገሪቱን እያስተዳደረ ካለው ገዥ ፓርቲ ጋር ወሳኝ በሆኑ አገራዊ ጉዳዮች ላይ ወይይትና ድርድር በማድረግ ቀጣይ የትግል ስልታቸውን አመቻችተዋል፡፡ በሠላማዊና በሠለጠነ የፖለቲካ ትግል የማያምኑት በምርጫ ሥነ ምግባር ዙሪያ የሚደረገውን ድርድር ረግጦ በመውጣት የሚጨውን ምርጫ ሂደት ለማጨለም ወገባቸውን ማጠበበቁን ስራዬ ብለው ተያይዘውታል፡፡ ይህ ድርጊት ደግሞ አገራችን የተያያዘችውን የዴሞክራሲ ሂደት ላይ አሉታዊ ተጽዕኖ ለማካደር ሆን ተብሎ የተሴሬ ደባ እነደሆነ በግልጽ ያሳያል፡፡

የድርድርንና ወይይትን ጠቀሜታ በሚረዳት ከነሐሴ ወር አጋማሽ ጀምሮ ሲካሔድ የነበረው የተቃዋሚ ፓርቲዎችና የገዥው ፓርቲ ድርድር ሠላማዊ በሆነ መንገድ ማጠናቀቁን በሚዲያ ስሰማ የመድረክ እጣ ፈንታ ምን ሊሆን እንደሚችል ትንሽ ነገር ጫረብኝ፡፡ ምክንያቱም ወሳኝ በሆነ አገራዊ አጀንዳ ላይ ወይይት ማድረግ አለመቻሉ ወደፊት ምን አይነት የትግል ስልት ቀይሶ እንደሆነ ማመት አያዳግትምና፡፡

በፓርቲዎች መካከል የተካሄደው ድርድር በርካታ ጠቀሜታዎች እንዳሉት በተደጋጋሚ በሚዲያ ሲገለፅ ሰምቻለሁ፡፡ በዋናነት በምርጫ ወቅት ሊነሱ የሚችሉ አላስፈላጊ ግጭቶችን ለማስወገድ ፣ ነፃና ፍትሐዊ የሆነ ምርጫ ለማበረታታትና የመብት ጥሰቶችን እንዳይከሰቱ ለመካላከል የሚያግዝ መሆኑን ለመገንዘብ ችያለሁ፡፡ እስቲ ስለወይይቱ ካነሳሁ አይቀር የወይይቱ ገጽታ ምን ይመስላል? የሚለውን ትንሽ ላንሳላችሁ፡፡ በዚህ ድርድር መጀመሪያ ላይ መድረክ፣ ኢዴፓ፣ መኢአድ፣ ቅንጅትና ኢህአዴግ በሰተፋም ስንካላ ምክንያት በማቅረብ <<መድረክ>> የተባለው የተቃዋሚ ፓርቲ ስብስብ ድርድሩን ረግጦ መውጣቱን ይታወሳል፡፡

Copyright 2008-2009. EPRDF-SF. All rights reserved

ይሁንና በድርድሩ የመጀመሪያ ምዕራፍ እስከመጨረሻው የዘለቁት ፓርቲዎች (ኢህአዴግ፣ ኢዴፓ፣ መኢአድና ቅንጅት) ውጤታማ የሆነ ድርድርን በማድረግ ስምምነት ላይ በመድረስ የድርድሩን የመጀመሪያ ምዕራፍ ማጠናቀቃቸውን ይፋ አድርገዋል፡፡ በአሁኑ ወቅት እነዚህም ፓርቲዎች ስምምነታቸውን በፊርማ ለማጽደቅ በዝግጅት ላይ እንደሆኑ ይገለፃል፡፡ ድርድሩን የሚከታተሉ ምንጮች እንደሚገልፁት ከሆነ ለሁለት ወራት ያህል ሲካሄድ የቆየው ድርድር "የፖለቲካ ፓርቲዎች የስነ - ምግባር ደንብ" እና "የፖለቲካ ፓርቲዎች የስነ ምግባር ደንብ የማስፈፀሚያ ስልቶች" የሚሉ ሁለት ሰነዶች ላይ ነበር፡፡

ድርድሩ በእኩልነት መንፈስና በሠጥቶ መቀበል መርህ ላይ በመመስረት የተከናወነ፣ የተሳተፉ ተቃዋሚ ፓርቲዎች አሉባልታንና የርካሽ እወደድ ባይነት ፖለቲካን ይቅርብኝ በሚለት ሰላማዊ መንገድን መርጠው ለሕግ ተገዥነታቸውን በሰከነ መንፈስ ያረጋገጡበት ነበር፡፡ ገዥው ፓርቲም የድርድሩን አስፈላጊነት በግልጽ በሚዳት ጊዜውን ለዚሁ ዓላማ በትኩረት ማሳለፉ የሀገሪቱን ፖለቲካ ለዘመናት ታፍኖ ከቆየበት ፍጥጫ ወደ ሰከነና ሠላማዊ የድርድርና የወይይት ፖለቲካ ያሻጋገረ ሂደት መሆኑን ሚዳት ተችሏል፡፡ ለዚህ አይነት የሰከነ፣ የሠለጠነና ሠላማዊ ወይይትና ድርድር በመብቃታችንም መላው የኢትዮጵያ ሕዝብ እንኳን ደስ አለን፡፡ የትግል ስልቱ የጠፉባቸውና አሜፁ አሜፁ ያሰኛቸውን ደግሞ ልቦና እንዲሠጣቸውና ወደ ድርድሩ እንዲመለሱ ሲንል እንፀልያለን፡፡

ወደዋናው ቁም ነገሬ ልመለስና በዚህ ወሳኝ የሆነ ድርድር ላይ ያልተሣተፈው የሁለት ግለሠቦችና የስምንት ፓርቲዎች ስብስብ የሆነው <<መድረክ>> የተባለው ፓርቲ ምን አይነት የፖለቲካ ስልት ቀይሶ እንደሆነ ማንዘብ ተገቢ ነው ብዬ አምናለሁ፡ መድረክ በድርድሩ መሳተፍ የምፈልገው ከገዥው ፓርቲ ጋር ብቻ ነው የሚል ሃሳብ ማምጣቱ ተልካሻ ምክንያት መሆኑን በተለያዩ ሚድያዎች ሲገለፅ ቆይቷል፡፡ እርግጥ ነው አገራዊ አጀንዳዎች ላይ ሁሉም ህጋዊ ፓርቲዎች ባሉበት ቢካሄድ ምን ክፋት አለው? << ሌሎች ተቃዋሚ ፓርቲዎች ገንቢ ሐሳብ ሊያቀርቡ አይችሉም፡ የእኔን አቋም ከሚደግፍ ተቃዋሚ ስብስብ ጋር ወይይት ማድረግ አልሻም ወዘተ>> የሚሉትን ምክንያቶች መደርደር ምን የሚሉት ተረት ነው?

እስኪ የአሜሪካኖቹን የዴሞክራትና የሪፐብሊካን ፓርቲዎችን ሁኔታ ትንሽ ላስታውሳችሁ፡ የሄላሪ ክሊንተን ፓርቲና የባራክ ሁሴን ኦባማን ፓርቲ በምርጫ ወቅት ሲያደርጉት የነበረውን የምርጫ ቅስቀሳ ስንመለከት፤ ሠላማዊና የተዋጣለት ቅስቀሳ ነበር፡፡ ዋናው ጉዳይ ግን ሠላማዊ ቅስቀሣው ሳይሆን ከምርጫ ውጤት በኋላ በአብላጫ ድምፅ ያሸነፈው

Copyright 2008-2009. EPRDF-SF. All rights reserved

በኦባማ የሚመራው የዴሞክራት ፓርቲ ስልጣኑን ተቀናቃኝ ለነበራችው ሂላሪም አልነፈጋት፡፡ እዩ እንግዲህ ምን አይነት የህዝብ አስተዳደር ላይ እንደደረሡ፡፡ እኛ አገር ግን ስልጣን ላይ ለመውጣት መሯሯጥ እንጂ ለህዝብ አስተዳደር የሚሄሡ ተቃዋሚዎችን ማየት አልቻልንም፡፡ መድረክ የሚባለው ፓርቲም ገና ከወዲሁ ድርድርን ሚገጥ ጀምሯል፤፡ እንኳንስ በወድድር ሜዳ ገብቶ ልክ የአሜሪካን ተሞክሮ ሊያሳየን ይቅርና በተቃዋሚ ጎራ የተሠለፉትን ፓርቲዎች የማዳመጥና ከእነርሱም ጋር የመወያየት ትዕግስቱ የለውም፡፡

በሚመጣው 2002 አገራዊና ክልላዊ ምርጫ ኢህአዴግን አሸንፎ ስልጣን ለመያዝ በርካታ ፓርቲዎችን ያሰባሰበው መድረክ መጀመሪያውኑ ስብስቡ የሚያዛልቀው አይመስለኝም፡፡ በመድረክ ጥላ ስር የተሠባሠቡት ፓርቲዎች በቁጥር ስምንት ይሁኑ እንጂ በክልል ወይም በጎጥ የተደራጁ ናቸው፡፡ መድረክ ውስጥ ካሉት ስምንት ፓርቲዎች አንድ ፓርቲ ብቻ ነው በአገር አቀፍ ፓርቲነት የሚንቀሳቀሠው <<ዘይትና ውሃን ማዋሃድ ያስቸግራል>>፡፡ የተለያየ ርዕዮተ አለም ያለቸውን ፓርቲዎች ለአንድ ዓላማ ማቆም ከባድ ነው፡፡ እንበል ወደሰላማዊ ምርጫ ተመልሶ ማሸነፍ ቢችል ከአንድነት (አገራዊ ፓረቲነትን ይዞ ከሚንቀሳቀሰው) ፓርቲ ወጪ ያሉት ሠባቱ ፓርቲዎች የየራሳቸውን ክልል ይዘው እናስተዳድር ቢሉ አንድነት ምን ሊያስተዳድር ነው? ነገሩ ገብቶናል፤ በተለያየ ጊዜ ከመድረኩ መግለጫ ሆነ በቅርቡ ከጥምር አመራር ምርጫ በኋላ ከዶ/ር መራራ ጉዲና መረዳት እንደቻልነው ስብስቡን ሊመሠርቱ የቻሉበት ዋነኛው አጀንዳቸው አገርንና ህዝብን እንዴት ማስተዳደር ሳይሆን ገዥውን ፓርቲ በምንም መልኩ ይሁን ከስልጣን ማውረድ ነው፡፡ ይህ የህዝብ ድምፅን ታሳቢ ያላደረገ የጭፍን ጉዞ ደግሞ ወጤቱ የከፋ ሊሆን እንደሚችል የተረዱ አይመስለኝም፡፡

በርዕዮተ ዓለም ፈፅሞ የማይገናኙ ፓርቲዎች ስብስብ ማድረግ ፍፃሜው ማብቃትን ነው፡፡ መድረክ የሀገራችንን ብሔሮች፤ ብሔረሠቦችና ህዝቦች ይወክላል የሚል እምነት የሚያሳድር ካለ የዋህነት ነው፡፡ መድረኮች በቀጣዩ ምርጫ እንደፓርቲ በምርጫ ተወዳድረን እናሸንፋለን የሚል እምነት እንደሌላቸውና ይልቁንም በልዩ ልዩ መንገድ መንግስትን በማስገደድ ስልጣን ለመጋራት ማሰባቸውን እየነገሩን ይገኛሉ፡፡ <<በምርጫ ማሸነፍ አንችልም ምክንያቱም ገዥው ፓርቲ አባላቱን እያበራከተ መጥቷል፤ ስለዚህ የግድ የዝምባብዌንና የኬንያን ፈለግ ተከትለን ስልጣን መጋራት አለብን >> በሚል ወንዝ የሚያሻግር ቅስቀሳ እያደረጉ ይገኛሉ፡፡ ድርድር ውስጥ ያልገቡትም ይህን ዘዴ ስለዘየዱ ይሆን የሚል ጥያቄ ሳይጭርብኝ አላለፈም፡፡ በጣም ያሳዝናል፡፡

Copyright 2008-2009. EPRDF-SF. All rights reserved

ነገሩ መድረክ (ጥምረቱ) በቅርቡ ባደረገው የአመራር ምርጫ ላይ ፓርቲዉን ለአራት ወራት በሊቀመንበርነት እንዲመሩ የሚጠቋቸዉን ግለሠብ ስሠማ የበለጠ የፓርቲዉን የወደፊት ዕቅድ ምን እንደሆነ ይፋ ያረገ ነው የመሰለኝ፡፡ ምንም እንኳ በስብሰቡ ወስጥ የሚገኙ አባላት ተመሳሳይ አቋም ያላቸው ቢሆኑም በአንፃራዊ መልኩ በአስተሣሠብም ሆነ ስርዓት ያለው ንግግር በማድረግ ረገድ ግን ከዶ/ር ሚራራ የተሻለ ይጠሩል የሚል እምነት የለኝም፡ የሊቀመንበርነቱን ቦታ የተሠጣቸው ዶ/ር መራራ በእኔ እይታ "ከፖለቲካ መምህርነታቸው" ባለፈ ለአገራችን ፖለቲካ አስተዋጽኦ አበርክተዋል ማለት አልችልም፡ መድረክ እኝህን በአድርባይነት ፣ በጽንፈኛነትና በጥላቻ ፖለቲካ አራማጅነታቸው የሚታወቁ ግለሠብ ማምረጡ እወነትም ምን አይነት የተሳሳተ መንገድ እየተጓዘ እንደሆነ ይመለከታል፡፡ ከዚህ በፊትም ቢሆን የሚፈጠሩ ችግሮችን በወይይትና በድርድር ከመፍታት ይልቅ ፍጥጫና ንትርክን የሚመርጡ ነገሮችን ሁሉ በጭፍን ጥላቻ የሚመለከቱት እኚህ ግለሰብ በስብሰቡ ወስጥ የሚገኙ አመራሮችን በአንድ ጋራ እንዲጓዙ በማድረግ ሲጠመዘዙ የሚውሉ እንደሚሆኑ ምንም ዓይነት ጥርጣሬ አይኖርም፡

እናም በአሁኑ ጊዜ በአፄዎችና በደረግ ዘመን ያደርጉ እንደነበሩት የይስሙላ ምርጫዎች የሚደረጉበት ሳይሆን ህዝቡ የሚያስተዳድረዉን ወይም ይበጀኛል ያለዉን ሁሉ በነፃነት በድምፁ የሚመርጥበት ጊዜ ነው፡፡ ጊዜው ስልጣን በሀይል ወይም በሚፈንቅለ መንግስት የሚያዝበት ሳይሆን በሠላማዊ ምርጫ በሠላማዊ የስልጣን ሽግግር የሚደረግበት ወቅት ነው፡፡

በመሆኑም የአገራችን የፖለቲካ ፓርቲዎችም በወድድር መሸነፍን ትኩረት በማስጠት አገራችን የጀመረችው የዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታ የበኩላቸዉን ሊያበረክቱ ይገባል፡፡ ችግሮችን በድርድር መፍታትን ዋነኛ አማራጭ አድርጎ መወሰድ በአገራችን ባህል ሆኖ ሊዳብር ያስፈልጋል፡፡ ሠላማዊና ዴሞክራሲያዊ ምርጫ ማካሄድ ለአገሪቱ ያለዉን ጠቀሜታ ተገንዝባችሁ በድርድሩ ሙሉ ተሳትፎ በማድረግ አገሪቱ የምርጫ ሥነ ምግባር ሕግ እንዲኖራት ከፍተኛ አስተዋጽኦ ያደረጋችሁ የገዥዉና የተቃዋሚ ፓርቲ አባላት በስምምነቱ ላይ ያስቀመጣችሁትን ጠቃሚ ሃሳቦች ወደተግባር እንደምትለዉጧቸው ሙሉ እምነት አለኝ፡፡ ድርድሩን ረግጦ የወጣው መድረክ ይህንኑ እንደፖለቲካ ግብ መቁጠሩን አቁሞ ለቀጣዩ ድርድር ወደ ሠላማዊው መንገድ ቢመለስ ለራሱም ሆነ ለአገር ይበጃል እላለሁ፡

Copyright 2008-2009. EPRDF-SF. All rights reserved